

**UCHWAŁA NR XXIV/216/14
RADY MIEJSKIEJ W SUCHANIU**

z dnia 26 marca 2014 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Suchań na lata 2014-2016.**

Na podstawie art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej(tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.) w związku z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Miejska w Suchaniu ustala , co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2014 -2016, zwany dalej „Programem” , stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Suchania .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Kurant

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Suchań na lata 2014-2016

Diagnoza problemu przemocy w Gminie Suchań.

Definicja przemocy wg Światowej Organizacji Zdrowia to: *celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprivację.*

Przemoc ma różne oblicza i dzieli się ją na różne kategorie. W zależności od adresata wyróżnia się:

1. Przemoc skierowaną do siebie samego (autoagresja):

- a) zachowania samobójcze (myśli samobójcze, usiłowanie samobójstwa i samobójstwo dokonane)
- b) samouszkodzenia.

2. Przemoc interpersonalną, w tym:

- a) przemoc w rodzinie; najczęściej ma miejsce w domu rodzinnym; stosowana wobec dziecka, partnera (żony, męża, konkubenta/ki) lub osób starszych, i/lub niepełnosprawnych
- b) przemoc wobec osoby niespokrewnionej, często nieznanym; najczęściej ma miejsce poza domem; należą tu przypadkowe akty przemocy, gwałty lub przemoc seksualna wobec obcych, przemoc w szkołach, miejscach pracy (mobbing), więzieniach, placówkach opiekuńczych, młodzieżowe akty przemocy.

3. Przemoc grupową, która polega na instrumentalnym użyciu przemocy przez ludzi, którzy identyfikują się jako członkowie pewnej grupy przeciwko innej grupie w celu osiągnięcia celów ekonomicznych, politycznych lub społecznych. Należą tu: ludobójstwo, represje i naruszanie praw człowieka, terroryzm, przestępczość zorganizowana, konflikty zbrojne (wewnątrz państw, między państwami).

Powyższa typologia bierze również pod uwagę naturę przemocy i tak dzieli przemoc na: fizyczną, psychiczną, seksualną, deprivację i zaniedbanie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej; w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

„Przemoc w rodzinie, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie”.

Charakterystyka zjawiska przemocy w Gminie Suchań

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy, w tym przemocy w rodzinie wykorzystano dane Komisariatu Policji w Suchaniu oraz materiały uzyskane w toku wykonywanej pracy przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, zawodowych kuratorów Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim, pedagoga szkolnego Zespołu Szkół Publicznych w Suchaniu).

Do najczęstszych przejawów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Suchań należą: awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, pobicia, poniżanie i wyzwiska, przemoc ekonomiczna w dużej mierze związana z wydawaniem pieniędzy na alkohol, zaniedbanie, przemoc seksualna. Osobami doznającymi przemocy są zwykle współmałżonkowie, dzieci, osoby starsze, niepełnosprawne.

Zjawiskiem dość często występującym w naszej Gminie jest przemoc ekonomiczna wobec osób starszych przejawiająca się odbieraniem im świadczeń rentowych lub emerytalnych, zmuszaniem do zaciągnięcia kredytów i niespłacanie ich.

W 2013r. Komisariat Policji w Suchaniu prowadził 25 postępowań dotyczących art. 207 Kodeksu Karnego. 5 z nich zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia, w tym 5 przypadków, gdzie założona była Niebieska Karta.

W 2013 roku pracownicy socjalni wypełnili 2 Niebieskie Karty, 2 następne założone zostały przez pedagoga szkolnego. Procedury te decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego zostały zakończone. Ogółem Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy około 6 rodzinom dotkniętym przemocą (21 osób w tych rodzinach) w ramach, której prowadzona była:

- interwencja kryzysowa, ,
- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- mediacje rodzinne,
- świadczenia pieniężne (zasiłki celowe i okresowe).

Wnioski dla praktyki

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym. Rozpatrywana jest w kilku perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej, społecznej. W większości zgłoszonych przypadków przemoc współwystępuje z problemem uzależnienia od alkoholu, co potwierdzają też badania zewnętrzne, które wskazują na silne związki pomiędzy piciem alkoholu a stosowaniem przemocy interpersonalnej.

Stosowanie przemocy wobec dzieci często wynika z nieznajomości i nieumiejętności stosowania innych, niż przemocowe metod wychowawczych (często osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie są sprawcami przemocy w dorosłym życiu).

Zachowania przemocowe obserwuje się również poza domem rodzinnym – w relacjach sąsiedzkich, szkolnych, pracowniczych, w instytucjach.

Należy również zwrócić uwagę na „*przemoc w sieci*”, na którą w szczególności narażone są dzieci i młodzież.

W związku z powyższym w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy należy stosować podejście systemowe, interdyscyplinarne i długofalowe.

Zasoby Gminy Suchań w zakresie przeciwdziałania przemocy - Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Gmina Suchań posiada zasoby kadrowe, instytucjonalne i lokalowe niezbędne do efektywnego przeciwdziałania przemocy:

a) kadrowe:

- osoby z gminy przeszkolone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie –
pracownicy socjalni, nauczyciele, pedagodzy szkolni, dzielnicowi, kuratorzy, pielęgniarki środowiskowe,
- w Zespole Szkół Publicznych w Suchaniu zatrudniony jest pedagog szkolny i psycholog oraz realizowane są Szkolne Programy Profilaktyki zawierające zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy,

- w ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu ul. Pomorska 72 działa **Punkt konsultacyjny** w zakresie przeciwdziałania przemocy gdzie pracują: pracownicy socjalni. W skład **Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** wchodzi instytucje i osoby działające na terenie Gminy, wzajemnie ze sobą współpracujące w zakresie przeciwdziałania przemocy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu , Policja, Ośrodek Zespół Kuratorów Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacje pozarządowe.

Od 2011r stałym elementem Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest **Gminny Zespół Interdyscyplinarny** , w którego skład wchodzi pracownicy ww. instytucji, którzy z racji pełnionej funkcji są szczególnie zaangażowani w przeciwdziałanie przemocy. Podczas spotkań Zespołu omawiane są problemy rodzin, niekiedy całych środowisk (np. sąsiedzkich), w których występują przypadki przemocy. Praca ta ma na celu dostosowanie interwencji i działań do rodzaju zdiagnozowanej przemocy, potrzeb i problemów osób dorosłych oraz dzieci uwikłanych w przemoc. W celu prowadzenia procedury Niebieskiej Karty powoływane są zespoły robocze.

CZEŚĆ . programowa

Program jest skierowany do ogółu mieszkańców Gminy Suchań , w tym szczególnie do tych, którzy są uwikłani w przemoc jako: ofiara, sprawca przemocy lub świadek przemocy.

Cele Główne Programu :

1. Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą - podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy.
3. Rozwój specjalistycznej oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc.
4. Doskonalenie działalności **Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego**.
5. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy – podniesienie poziomu wiedzy, rozwijanie empatii, odpowiedzialności i kompetencji społecznych wobec problemu przemocy.

Zadania i instytucje odpowiedzialne za ich realizację

Zadania	Instytucja/e odpowiedzialna za realizację zadania
1. Kontynuacja działalności Gminnego Zespołu Przeciw Przemocy – Zespołu Interdyscyplinarnego	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Ciągłe wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty” w pracy Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej – interwencja i monitoring w rodzinach uwikłanych w przemoc.	Policja i Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny
3. Prowadzenie punktu informacyjnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin dotkniętych przemocą (Zespół poradnictwa specjalistycznego: psycholog, pedagog, prawnik, pracownik socjalny, konsultant ds. osób niepełnosprawnych, terapeuta itp.).	Ośrodek Pomocy Społecznej

<p>5. Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy. Socjoterapia dzieci i młodzieży. Terapia indywidualna i rodzinna.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej Pedagog szkolny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stargardzie Szczecińskim, Zespół Interdyscyplinarny</p>
<p>6. Działalność informacyjna - udostępnianie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z innymi instytucjami, szkołami, lokalnymi mediami</p>
<p>7. Wdrażanie programów pracy ze sprawcami przemocy – prowadzenie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych oraz grup terapeutycznych.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej Starostwo Powiatowe</p>
<p>8. Wzmacnianie zasobów Gminy w zakresie realizacji niniejszego programu: - szkolenie pracowników instytucji i służb w zakresie rozpoznawania i interwencji w sytuacji przemocy domowej - szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną - finansowanie superwizji pracy specjalistów - podnoszenie kompetencji członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, wymianach, - rozpowszechnianie i prowadzenia procedur „Niebieskich Kart” - rozwój zasobów lokalowych potrzebnych w zakresie realizacji Programu, - ścisła współpraca z policją , szkołami , instytucjami pozarządowymi , z sądem , prokuraturą oraz innymi zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
<p>9. Profilaktyka społeczna w zakresie przemocy: - prowadzenie działań psychoedukacyjnych na terenie gminy w zakresie zjawiska przemocy i radzenia sobie z nim przy współpracy ze szkołami, lokalnymi mediami, kościołem, służbą zdrowia, - promowanie i rozwijanie umiejętności stosowania przez rodziców metod wychowania bez przemocy (w ramach współpracy ze szkołami oraz przedszkolami - organizacja grup psychoedukacyjnych w szczególności dla rodziców z grup ryzyka), - podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie przy równoczesnym podnoszeniu kompetencji w radzeniu sobie z przemocą (treningi, szkolenia) – działalność wolontariacka, - edukacja medialna (audycje radiowe, publikacje, itp.).</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z: Ośrodkiem Wspierania Rodziny, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, pedagogami szkolnymi, lekarzami lokalnymi mediami, parafiami, stowarzyszeniami</p>

Realizacja Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu . Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne są instytucje i organizacje wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ich kompetencjami i przeznaczeniem.

Ewaluacja

Program będzie ewaluowany poprzez systematyczną sprawozdawczość (co najmniej 1 raz w roku) dokonywaną w ramach wszystkich elementów systemu. Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu są:

- liczba procedur Niebieskich Kart,
- ilość interwencji,
- liczba udzielonych porad, konsultacji, osób korzystających z Punktu konsultacyjnego,
- ilość osób, które wzięły udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy,
- ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych.

Budżet programu

Realizacja programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Suchań , dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Program realizowany będzie od dnia jego uchwalenia do 31 grudnia 2016 roku.